

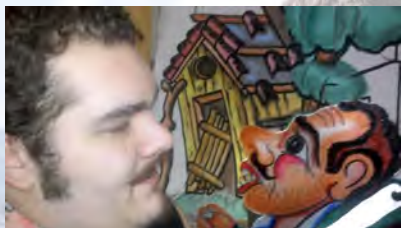
Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

*Μηνιαία ανεξάρτητη-αδέσμευτη ηλεκτρονική έκδοση,
σε θέματα Θεάτρου Σκιών, σάτιρας και ευρύτερης ενημέρωσης
Περίοδος Α' Τεύχος 73 ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2025*

Ποιοι μάστορες της τέχνης Έφυγαν τον ΟΚΤΩΒΡΙΟ

- **19 Οκτωβρίου 2024:** Μνήμη του καραγκιοζοπαίχτη **Τάσου Γεωργίου (1986-2024)**.

- **20 Οκτωβρίου 2020:** Μνήμη του καραγκιοζοπαίχτη **Βασίλη Βασβανά (1916-2020)**.

- **22 Οκτωβρίου 2002:** Μνήμη του καραγκιοζοπαίχτη **Γιάννη Μπαλούρδου (Γιάννου) (1922-2002)**.

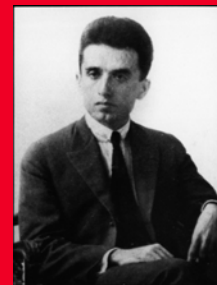
- **24 Οκτωβρίου 1975:** Μνήμη του καραγκιοζοπαίχτη **Ντίνου Θεοδωρόπουλου (1890-1975)**.

- **25 Οκτωβρίου 2019:** Μνήμη του **Ανδρέα Κυριαζόπουλου (1941-2019)**.

**Θάνατος είναι οι κάργιες που κτυπιούνται
στους μαύρους τοίχους και στα κεραμίδια,
θάνατος οι γυναίκες που αγαπιούνται
καθώς να καθαρίζουνε κρεμμύδια.**

Κώστας Καρυωτάκης – Έλληνας ποιητής (1896-1928)

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Πάνος Β. Καπετανίδης
Τηλέφωνο: 210 46 16 664

Διόρθωση κειμένων:

Θωμάς Αθ. Αγραφιώτης

Εξώφυλλο:

Μιχάλης Ζαχαρής

Τα κείμενα, που φιλοξενούνται
στο ψηφιακό έντυπο **“Ο
Καραγκιόζης Αλογόκριτος”**,
εκφράζουν τις προσωπικές
απόψεις των συντακτών τους,
κάτι που δεν συνεπάγεται
υποχρεωτικά και την αποδοχή
τους από τους υπεύθυνους
της ύλης του.

ΑΛΟΓΟΚΡΙΤΕΣ ΓΝΩΜΕΣ 1

Την **Δευτέρα 1η Σεπτέμβρη 2025**, πραγματοποιήθηκε μια τιμητική εκδήλωση, στο Θέατρο «Αλέκος Χρυσοστομίδης», που βρίσκεται στο πάρκο «Ανδρέας Παπανδρέου»

(Σελεπίτσαρι), προς τιμή μου, οργανωμένη από το Δ.Σ. και το Κ.Σ. του Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιών, στα πλαίσια των εορτασμών των 100 χρόνων του. Αρχικά, από το 1975, υπηρέτησα ως μέλος και από το 1985 μέχρι το 2021 ως πρόεδρος, με μία διακοπή 6 χρόνων.

Ήταν μια πολύ ζεστή βραδιά.

Ευχαριστώ από καρδιάς: Όλους του συναδέλφους μου, παλιούς και νεότερους, που κρατάνε ψηλά την τέχνη του Θεάτρου Σκιών, καθώς και τους νέους, που σκέφτονται να την υπηρετήσουν. Ευχαριστώ την Αντιδήμαρχο Κερατσινίου, κυρία Στέλλα Μιχάλογλου, για τα καλά

λόγια που εκφώνησε για μένα, εκπροσωπώντας τον Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας.

Ευχαριστώ το Διοικητικό και το Καλλιτεχνικό Συμβούλιο του Σωματείου, για την εκδήλωση που οργάνωσε για μένα, στον τόπο που γεννήθηκα, κατοικώ και όπου είναι ο τόπος της μέγιστης καλλιτεχνικής μου παρουσίας. Ευχαριστώ, επίσης, για την αναμνηστική πλακέτα τιμής, που μου προσέφερε ο Πρόεδρος μας, συνάδελφος Αντώνης Παντιώρας.

Τέλος, ευχαριστώ, από τα βάθη της καρδιάς μου, το Κερατσινιώτικο κοινό, -το κοινό μου τολμώ να πω-, μου έδωσε τη χαρά να μεγαλώσει μαζί μου. Να μεγαλώσει τα παιδιά και τα εγγόνια του και να μου δώσει το ψηλότερο συναίσθημα συγκίνησης και ευτυχίας να με χειροκροτεί επί σαράντα, μέχρι σήμερα, χρόνια. Υπόσχομαι να συνεχίσω να προσφέρω, όσο μπορέσω ακόμα, το γέλιο, την ξεγνοιασιά, αλλά και τον προβληματισμό που πηγάζει μέσα από τους χαρακτήρες και τα πρόσωπα της τέχνης, που υπηρετώ.

Πάνος Καπετανίδης

ΑΛΟΓΟΚΡΙΤΕΣ ΓΝΩΜΕΣ 2

Του Γιάννη Νταγιάκου
Καραγκιοζοπαίχτη, πρώην πρόεδρου
του Π.Σ.Θ. Σκιών
«ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΤΑΘΕΣΩ ΚΙ
ΕΓΩ ΤΗ ΧΑΡΑ ΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΙΜΗΤΙΚΗ
ΤΟΥ ΠΑΝΟΥ»

Δεκαετία του '80, περίπου 1982 ή 1983.

Ο Σύλλογος Νέων Βριλησίων οργάνωσε το «Πολιτιστικό Πενθήμερο», που διοργάνωνε ως θεσμό, κατά τα τελευταία 2-3 χρόνια, με ποικίλες εκδηλώσεις για παιδιά και μεγάλους. Στα Βριλήσσια, όπου γεννήθηκα, μια μικρή κωμόπολη, μεταξύ Χαλανδρίου και Πεντέλης. Οι εκδηλώσεις, ανάμεσα σε άλλα, περιελάμβαναν Καραγκιόζη (δύο παραστάσεις σε διαφορετικές μέρες), αλλά και αρχαία κωμωδία, από το «**Λαϊκό Θέατρο Πειραιά**». Έχοντας στήσει τη σκηνή μου για τη δεύτερή μου παράσταση, καθώς ήμουν εγώ ο παίχτης, στα πρώτα μου επαγγελματικά βήματα, πήγα να δω την παράσταση «Θεσμοφοριάζουσες» του Αριστοφάνη.

Ενώ καθόμουν και περίμενα να αρχίσει το έργο, με πλησιάζει ένα γελαστό παλικάρι και μου λέει: «Μικρέ, -ήμουν 15-16 χρονών-, μου είπαν ότι εσύ είσαι ο καραγκιοζοπαίχτης, ναι;». «Ναι!». «Μήπως μπορείς να μας αφήσεις να κάνουμε τη σκηνή σου καμαρίνι, ας πούμε, για να ντυθούμε; Να τη βάλουμε εδώ στο πλάι, να μην φαινόμαστε;». «Ευχαρίστως. Πώς σε λένε, φίλε;». «Πάνο. Πάνο Καπετανίδη. Και ξέρεις...». «Τι;». «Είμαι και εγώ, παράλληλα με το επάγγελμα του ηθοποιού, καραγκιοζοπαίχτης». «Τι λες, μωρέ;». Σημειωτέον, τότε σε όλη την Ελλάδα, δεν υπήρχαν ούτε πέντε νέοι καραγκιοζοπαίχτες. Όλοι έλεγαν πως ο Καραγκιόζης θα χαθεί. Γνωριστήκαμε, μιλήσαμε με αυτό το γελαστό και χαρούμενο, περίπου 25-26 χρονών, παιδί και τον θαύμασα στην ερμηνεία του στο έργο.

Σε κάνα-δύο χρόνια, πήγα να τον δω να παίζει στο **θέατρο του Λυκαβηττού** το «**Γάμο του Καραγκιόζη**», σε μια παράσταση με γιγαντοφιγούρες, μαζί με τον δάσκαλό του, τον μεγάλο Βάγγο. Εκεί, μου είπε, πως αποφάσισε πια να είναι μόνο καραγκιοζοπαίχτης. «**Βρε Γιάννη, δεν φοράς την κεφάλι του Μορφονιού, να βγεις για Μορφονιός; Δεν θα μιλάς. Θα μας διευκολύνεις**». Και βγήκα και σαν Μορφονιός, εκτάκτως.

Κρατήσαμε μια σχέση φιλική, μέχρι που γράφτηκα στο Σωματείο, πλέον, όταν πήγα 18 ετών. Δώσαμε μαζί εξετάσεις και αφού έγινε πρόεδρος του Σωματείου, μετά το στρατιωτικό μου, μου πρότεινε να κατέβω και εγώ στις εκλογές και έτσι, για χρόνια, συνεργαστήκαμε στο Δ.Σ. του Σωματείου. **Αυτός πρόεδρος πάντα**, εγώ από διάφορα άλλα πόστα.

Άνθρωπος δραστήριος, έκανε πολλά για το Σωματείο. Εκδηλώσεις, συνέδρια, εκθέσεις, παραστάσεις, ακόμα και εκπομπές στην τηλεόραση. Πάντα γελαστός και αγαπητός σε όλους, μαζί με την ωραία οικογένειά του, τη σύντροφό του Κική, πολύτιμο συνεργάτη πλάι του, και το γιο του, Βασιλάκη.

Κάποτε, βρεθήκαμε και αντίπαλοι στις εκλογές, κατόπιν διαφωνίας σε κάποια θέματα, όντας πολύ νέοι τότε και οι δύο και εξωστρεφείς και μεσογειακοί, διαφωνήσαμε, φωνάξαμε, μα πάντα υπήρχε μια αλληλοεκτίμηση. Γιατί τον Πάνο τον αγαπούσε κανείς, ακόμα και όταν

μάλωνε μαζί του. Κάποια χρόνια πέρασαν γρήγορα... Κοντά 40 και βάλε!! Έγιναν πολλά.

Ο Πάνος άφησε σφραγίδα στον Καραγκιόζη και στο Σωματείο. Και σαν φίλος σήμερα και σαν συνάδελφος και σαν συνεργάτης στο Σωματείο, χαίρομαι με τη χαρά του! Του αξίζει που τον τιμούμε και τον αγαπάμε! Θα τα έλεγα αυτά ο ίδιος, μα λόγω δικών μου επαγγελματικών υποχρεώσεων, δεν μπόρεσα να παραβρεθώ. Είμαι, όμως, εκεί με την καρδιά μου και την αγάπη μου! Τιμούμε, συνήθως, τους ανθρώπους μετά τα -ήντα, αλλά ο Πάνος έχει πολλά να προσφέρει ακόμα στον Καραγκιόζη και θα προσφέρει. Του εύχομαι: Χρόνια πολλά, δημιουργικά ακόμη, με την αγάπη και εκτίμησή μου! **Πάνο μου, σε φιλώ!**

◆ Το παρόν κείμενο γράφτηκε στις 30/8/2025, για να διαβαστεί στην τιμητική εκδήλωση του Σωματείου για τον Πάνο Καπετανίδη, την 1η/9/2025, όμως, λόγω όγκου, διαβάστηκε σύνοψή του.

ΑΛΟΓΟΚΡΙΤΕΣΓΝΩΜΕΣ 3

«ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ»

του Μιχαήλ Ν. Ζαχαρή

Την Δευτέρα, 01/09/25, πραγματοποιήθηκε στο πάρκο «Ανδρέας Παπανδρέου»-Σελεπίτσαρι, στο Κερατσίνι, η τιμητική εκδήλωση για το συνάδελφο, καραγκιοζοπαίχτη και τέως πρόεδρο του Π.Σ.Θ.Σ., **Πάνο Καπετανίδη**, στην οποία παρευρέθηκα, για να τιμήσω και εγώ με τη σειρά μου, όπως και πολλοί ακόμα φίλοι και συνάδελφοι, το τιμώμενο πρόσωπο.

Ήταν μια συγκινητική βραδιά!

Η συγκίνηση του τιμωμένου, φανερή! Πολύ λογικό... Λίγοι συνάδελφοι είχαν τη χαρά να τιμηθούν εν ζωή από τους νεότερους συναδέλφους τους, για την προσφορά τους σε αυτή την τέχνη. Συνήθως, έχουμε το κακό να τιμούμε τις μεγάλες προσωπικότητες της τέχνης μας μετά θάνατον, όπως τους αρμόζει... Εν πάση περιπτώσει.

Στο μυαλό μου, τα όσα συνέβησαν είναι χωρισμένα σε δυο κεφάλαια...

Η εκδήλωση, με όλο το νταλαβέρι που τη συνόδεψε, μου γέννησε πολλά και ανάμεικτα συναισθήματα, τα οποία θα ήθελα να μοιραστώ μαζί σας.

Αισθάνθηκα ξανά παιδί πίσω από τον μπερντέ του Παναγιώτη, όπως τότε που μικρό παιδάκι τον βοηθούσα με τόση αγάπη.

Υπήρχαν στιγμές που τον κοίταζα και έλεγα μέσα μου πως: «Μεγαλώσαμε...». Όχι δα ότι μας πήραν και τα χρόνια, για το όνομα! Αλλά αυτό είπα, αυτό αισθάνθηκα. Με έναν άνθρωπο, τον οποίο είχα ως «μύθο», στο χώρο αυτό, πλέον είμαστε συνάδελφοι και συνεργαζόμαστε. Τι όμορφο πράγμα να αγαπάς και να βοηθάς, χωρίς ίχνος ιδιοτέλειας και κερδοσκοπίας... Σκάει ο διάλογος από το κακό του! Ξορκίζουμε το σκότος, που προσπαθεί να εισχωρήσει στην ανθρώπινη ψυχή... Τα χρόνια περνάνε, το τοπίο ξεθολώνει και έχω να θυμάμαι, από τον Παναγιώτη, μόνο ευχάριστες στιγμές.

Στο κάτω-κάτω, αυτό μένει: Η συλλογικότητα, η αγάπη, η ανθρωπιά και η εκτίμηση ενός ανθρώπου, που αποδεδειγμένα, δεν πέρασε απαρατήρητος από αυτή την έχνη. Στο κάτω-κάτω και ας διαφωνούν μερικοί,

οφείλουμε έστω, να συμφωνήσουμε σε κάτι:

Προσέφερε και άφησε το στίγμα του στην τέχνη αυτή! Αυτό πρέπει να παλέψουμε να κάνουμε και οι νεότεροι... Οι εποχές θα είναι, βέβαια, πολύ πιο δύσκολες για εμάς και ο μόνος τρόπος να κρατηθούμε ψηλά και να αντισταθούμε σε αυτή την αξιολύπητη μαζοποίηση των πάντων είναι το **ΗΘΟΣ, η ΠΑΙΔΕΙΑ, η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ και η ΠΟΙΟΤΗΤΑ.**

Ας περάσουμε τώρα, στα της παράστασης...

«Ο Καραγκιόζης Προφήτης», λοιπόν! Μια παλαιά κωμωδία του Θεάτρου Σκιών.

Σε γενικές γραμμές, κύλησε ομαλά και όμορφα, όπως ήταν αναμενόμενο, εκτός κάποιων, θα τολμήσω να πω, «απρόοπτων σφαλμάτων», τα οποία, βέβαια, μόνο εμείς οι καραγκιοζοπαίχτες καταλάβαμε ή, για να είμαι πιο ακριβής, όσοι βρισκόμασταν στα «παρασκήνια» εκείνη τη στιγμή της παράστασης.

Τα λόγια του Χαρίδημου πως «ο

καλός βοηθός, σου λύνει τα χέρια», επιβεβαιώθηκαν! Ασχέτως, αν σε εμάς, ο «καλός βοηθός»... τα έδεσε!

Ας πάμε παρακάτω... Η παράσταση τελείωσε!

Πλήθος κόσμου εισερχόταν εμπρός και πίσω από τον μπερντέ, για να χαιρετήσει τον τιμώμενο καραγκιοζοπαίχτη.

Φιλιά, αγκαλιές, χειροκροτήματα κλπ..

Το πρώτο κεφάλαιο, για εμένα, κλείνει εκεί.

Το κοινό χωριζόταν σε πολλές κατηγορίες:

Από τη μια, οι απλοί, λαϊκοί, άνθρωποι, που παρακολουθούσαν τον Παναγιώτη για χρόνια και τον ακολουθούσαν πιστά, όπου εμφανιζόταν. Αυτό το εγκάρδιο κοινό, που εξέπεμπε αγάπη, ζεστασιά και ανθρώπινη ζωντάνια, δεν είχε καμία σχέση με τον «καραγκιοζόκοσμο», που παραβρέθηκε και το όλο κλίμα που άφησαν στο χώρο αυτό...

Το κλίμα, που επικρατούσε, ανάμεσα στους προσκεκλημένους και τους παρευρισκόμενους του καλλιτεχνικού χώρου, με ελάχιστες φωτεινές εξαιρέσεις, ήταν βαριά αρνητικό.

Δυστυχώς, την τέχνη μας την τρώει χρόνια αυτό το σαράκι...

Μια ολόκληρη σπείρα, φτιαγμένη από μυγόσκατο!

Τα πηγαδάκια, η ασέβεια, ο εγωκεντρισμός, η ένδειξη μικρότητας και κενού εσωτερικού κόσμου, είναι μερικά από τα προβλήματα, τα οποία, αυτή τη στιγμή, αποτελούν το μέγιστο κατακάθι για την τέχνη αυτή.

Πάντα, υπήρχαν ενδείξεις, αλλά η συγκεκριμένη εκδήλωση ήταν αυτή που με έκανε να καταλάβω 100% την έκταση του προβλήματος. Μικρότερος, είχα αμφιβολίες, τώρα όμως, επιβεβαιώθηκα!

Η ουσία της ανθρωπιάς και της συναδελφικότητας, δυστυχώς, απουσιάζει στο σύνολό της...

Εν τούτοις, ο «παλαβός του χωριού» δεν ήταν μόνο ο Ζαχαρής!

Νιώσανε και άλλοι την αρνητική ενέργεια των πολλών και την «πρακτόρικη» συμπεριφορά τους...

Αυτή η αλαζονική στάση τους, χωρίς καν ουσιαστική παρουσία, απλώς, για να πουν «ήμουν κι εγώ εκεί», μπορεί να σε τρελάνει!

Φυσικά, δεν είναι τυχαίο!

Τους δίδαξαν οι παλαιότεροι αυτές τις συμπεριφορές.

Αντί να διδάσκουν «Τέχνη», διδάσκουν «Πρακτοριλίκι» και το μετονομάζουν σε «Τέχνη».

Όπως λέει και ο σοφός λαός: «Σε όποιο δάσκαλο καθίσεις, τέτοια γράμματα θα μάθεις».

Για τους γνώστες, τα όσα ανέφερα δεν αποτελούν κάτι πρωτόγνωρο για το χώρο αυτό και τα γνωρίζουν...

Ποιος όμως ασχολείται, τολμά να τα εκφράσει δημοσίως και στο κάτω-κάτω τι κάνουμε όλοι μας για αυτό;

Τι πρέπει να γίνει;

Αφήνω τα ερωτήματα να αιωρούνται λιγάκι, μπας και βάλω τα βλαστάρια και τους μέντορές τους, στη διαδικασία της σκέψης, καθότι το πνεύμα και ο νους έχει πέσει σε

βαθύ λήθαργο...

Ελπίζω, μέχρι Δευτέρας Παρουσίας, να έχουν αφυπνιστεί...

Έχουνε καιρό, πιστεύω!

Μην ξεχνάμε... Καλλιτέχνης είσαι, πρώτα, στην ψυχή.

Όποιος στερείται ουσίας, πνεύματος και ανθρωπιάς, δεν είναι καλλιτέχνης!

Καλή φώτιση!

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ ΣΤΟ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙ

από τον αείμνηστο θεατρώνη

Αλέκο Χρυσοστομίδα

Ο Αλέκος Χρυσοστομίδης και ο Δήμαρχος (τότε) Κερατσινίου Δημ. Σαράφογλου στα εγκαίνια της έκθεσης του Σωματείου το 2004 με φιγούρες σκηνικά κλπ.

"Στο Θερινό μου Θέατρο «ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΙΔΗ», που βρισκότανε στη σημερινή «Πλατεία Λαού», έπαιζαν κατά περιόδους πολλοί караγκιοζοπαίχτες, εκ των οποίων ο Γιώργος Χαρίδημος, ο Φρίξος Γαζεπίδης (1957), ο οποίος, πριν από την παράσταση, έπαιζε περίφημο μπουζούκι και τραγουδούσε η κορούλα του, ο Νικητόπουλος, του οποίου η φιγούρα του Καραγκιόζη άνοιγε το στόμα.

Ο Γιώργος Χαρίδημος έπαιξε μάλιστα σε δύο περιόδους.

Στο «Μπορντερό» του Θεάτρου, (τετράδιο, όπου οι θεατρώνες σημειώνουν τα εισιτήρια σαιζόν), το οποίο έχω διαφυλάξει, ειδικά, στην δεύτερη περίοδο, ο Γιώργος Χαρίδημος σημείωσε και τη μεγαλύτερη επιτυχία, με μέντια (μέσο όρο εισιτηρίων) 1000 εισιτήρια, σχεδόν καθημερινά.

Στην παραπλεύρως του Θεάτρου αίθουσα, (καφενείο), έπαιζαν, κατά περιόδους, το χειμώνα, οι караγκιοζοπαίχτες Χρήστος Χαρίδημος (1955), Γιώργος Χαρίδημος, Βάγγος, Νικητόπουλος, Μώρος, Μιχόπουλος, Ξάνθος, Ταμπουράκης,

Αγιομαυρίτης, Καραμπάλης και άλλοι που σήμερα δεν με βοηθάει η μνήμη μου να θυμηθώ.

Υπήρχαν όμως και άλλοι χώροι, που λειτούργησαν ως Θέατρα Σκιών στο Κερατσίνι.

Τέτοιος χώρος ήταν η μάντρα μεταξύ των σημερινών οδών Ελευθερίου Βενιζέλου και Παπανικολή, όπου, το 1933-34, έπαιζε ο караγκιοζοπαίχτης «Γιάνναρος».

Η παραπλεύρως των λουτρών «Παλατζιάν» της Ελευθερίου Βενιζέλου μάντρα, όπου έπαιζαν ο Αγιομαυρίτης και ο Καραμπάλης. Κατόπιν, μετατράπηκε σε θερινό θεατράκι, με το όνομα «Ο ΖΕΦΥΡΟΣ».

Στο χειμερινό θεατράκι «ΦΟΙΝΙΞ», (εκεί, που σήμερα βρίσκεται το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Κερατσινίου), έπαιζαν οι караγκιοζοπαίχτες Βάγγος και Μώρος. Το καλοκαίρι του 1956-57, ο Βάγγος δημιουργεί το Θέατρο «Ζέφυρος», στο παλιό τέρμα Αμφιάλης.

Οι караγκιοζοπαίχτες έπαιζαν πάνω από 100 έργα τη σαιζόν. Και ύστερα, ερχόμαστε εμείς οι παλιοί θεατρίνοι να λέμε ότι παίξαμε πάνω από 100 έργα που στο κάτω-κάτω υπήρχαν τα κείμενα και οι ρόλοι μοιράζονταν σε όλο το θίασο.

Όπως αναφέρει και ο κερατσινιώτης караγκιοζοπαίχτης, συνάδελφος και ψυχή αυτής της έκθεσης, Πάνος Καπετανίδης (τον λέω συνάδελφο, γιατί ο Πάνος υπήρξε άριστος ηθοποιός, με πολλές επιτυχίες) πρωτοείδε Καραγκιόζη στο Θέατρο Χρυσοστομίδα.

Αργότερα, στην πλατεία Κύπρου, στήνεται ένα λούνα-παρκ, που, για να προσελκύσει πελάτες, φέρνει τον Βάγγο και μάλιστα χειμώνα καιρό σε ανοιχτό χώρο. Εκεί, τον γνωρίζει ο Πάνος (παιδί ακόμα, σχολιαρούδι).

Εκείνη την περίοδο, ανθίζει ο κινηματογράφος. Τα μαντράκια σιγά-σιγά χτίζονται και γίνονται ή κινηματογράφοι ή πολυκατοικίες, ενώ ο Καραγκιόζης στο Κερατσίνι, (αλλά και στην υπόλοιπη Ελλάδα), βρίσκει καταφύγιο στις αίθουσές της 7ης τέχνης, αυτής που τον εξοστράκισε και ιδιαίτερα στα «κυριακάτικα πρωινά». Έτσι, οι κινηματογράφοι «Παλλάς», «Άνθος», «Αίγλη», «Καμέλια», «Άστρον», φιλοξενούν όσους караγκιοζοπαίχτες άντεξαν την κρίση του κινηματογράφου, που ομολογουμένως ήταν οι καλύτεροι.

Από εκείνη την περίοδο και έπειτα, αλλάζει ο τρόπος ψυχαγωγίας και στο Κερατσίνι και μετά από την επταετία της χούντας, ο Δήμος είναι εκείνος, που αναλαμβάνει να διατηρήσει την παραδοσιακή λαϊκή μας τέχνη στήνοντας, κυρίως το καλοκαίρι, υπαίθριες παραστάσεις στις πλατείες του δήμου, κυρίως με τον Βάγγο και την τελευταία εικοσαετία, με τον Πάνο Καπετανίδη, άξιο συνεχιστή του μεγάλου του μάστορα Βάγγου.

Φίλε Πάνο, σου εύχομαι καλή επιτυχία στην έκθεση, καθώς και στην καλλιτεχνική σου καριέρα".

♦ Ο Αλέκος Χρυσοστομίδης ήταν ηθοποιός και θεατρώνης με το ομώνυμο θέατρο εκεί που είναι σήμερα η πλατεία Λαού, όπου μεγαλούργησε ο μεγάλος караγκιοζοπαίχτης Γιώργος Χαρίδημος και όπου ο Πάνος Καπετανίδης πρωτοείδε Καραγκιόζη. Σήμερα το όνομά του το έχει το κινηματοθέατρο στο πάρκο Ανδ. Παπανδρέου - Σελεπίτσαρι.

Η ηλεκτρονική τιμολόγηση (e-invoicing):

Διαθέσιμη είναι πλέον στους προμηθευτές του Δημοσίου (επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες) η νέα εφαρμογή **timologio B2G**, μέσω της οποίας είναι δυνατή η υποβολή ηλεκτρονικών τιμολογίων, για δημόσιες συμβάσεις και λοιπές δαπάνες. Με την παροχή της δυνατότητας υποβολής ηλεκτρονικών τιμολογίων, μέσω της νέας εφαρμογής, ολοκληρώνεται η μετάβαση στην καθολική εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης στο Δημόσιο, που από σήμερα είναι υποχρεωτική για όλες τις προμήθειες.

Η ηλεκτρονική τιμολόγηση αποτελεί μία από τις πιο σημαντικές μεταρρυθμίσεις στην ψηφιοποίηση συναλλαγών δημόσιων φορέων και προμηθευτών, με σκοπό την επι-

τάχυνση, απλοποίηση και διαφάνεια της διαδικασίας διαχείρισης τιμολογίων και πληρωμής δαπανών. Η νέα εφαρμογή παρέχεται χωρίς κόστος, με σκοπό την ενθάρρυνση των επιχειρήσεων, στην αξιοποίηση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης προς το Δημόσιο.

Η νέα εφαρμογή έχει ως σκοπό την παροχή προς τους προμηθευτές του Δημοσίου της δυνατότητας τελικής έκδοσης και αποστολής προς τις Αναθέτουσες Αρχές έγκυρων ηλεκτρονικών τιμολογίων, στο πλαίσιο της Ηλεκτρονικής Τιμολόγησης Δημόσιων Συμβάσεων. Επίσης, δίνει στον προμηθευτή τη δυνατότητα παρακολούθησης της κατάστασης επεξεργασίας του τιμολογίου, μέχρι την τελική πληρωμή, ενώ μπορεί να ενημερωθεί και για τυχόν αίτημα διόρθωσης ή απόρριψης από την εκάστοτε Αναθέτουσα Αρχή.

Η πρόσβαση στην εφαρμογή **timologio B2G** είναι διαθέσιμη μέσω της εφαρμογής **timologio** της **ΑΑΔΕ** στο: <https://www.aade.gr/timologio>

Για τον πολίτη/επιχειρηματία, προσφέρει ταχύτερη πληρωμή από το Δημόσιο, απλοποίηση διαδικασιών, ασφάλεια και αξιοπιστία, ευκολότερη συμμόρφωση με τη φορολογική νομοθεσία, μείωση κόστους λειτουργίας.

Για το Δημόσιο, προσφέρει διαφάνεια και περιορισμό της φοροδιαφυγής, βελτιωμένο έλεγχο και εποπτεία, μείωση κόστους και γραφειοκρατίας, ταχύτερες πληρωμές προμηθευτών του Δημοσίου, στατιστικά και οικονομικά δεδομένα σε πραγματικό χρόνο.

Την εφαρμογή σχεδίασε και υλοποίησε η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και την ΑΑΔΕ. Τα ηλεκτρονικά τιμολόγια B2G διαβιβάζονται στις Αναθέτουσες Αρχές, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

ΤΙΜΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Κατόπιν των κινητοποιήσεων τόσο των Σωματείων, όσο και της Ομοσπονδίας μας (ΠΟΘΑ), καθώς και μέσω του κοινοβουλευτικού ελέγχου, μετά την από 13-3-2025 επιστολή της ΠΟΘΑ προς τα συναρμόδια Υπουργεία Πολιτισμού και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, για το θέμα των τιμητικών συντάξεων, σε Νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, το οποίο έχει τεθεί στη Δημόσια Διαβούλευση, εντάσσονται ρυθμίσεις και διατάξεις που αφορούν το Υπουργείο Πολιτισμού για το ζήτημα των τιμητικών συντάξεων.

Ειδικότερα, στο ΜΕΡΟΣ ΣΤ' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ στο άρθρο 153, προβλέπεται:

Άρθρο 153

Κατ' εξαίρεση απονομή ισόβιας σύνταξης σε λογοτέχνες και καλλιτέχνες για τα έτη 2023 και 2024

1. Κατ' εξαίρεση των οριζομένων στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3075/2002 (Α' 297), επιτρέπεται εντός του έτους 2025 η απονομή ισόβιας σύνταξης και για υποψηφίους των ετών 2023 και 2024, ο αριθμός των προτεινόμενων δικαιούχων των οποίων δεν δύναται να υπερβαίνει τους τριάντα (30) κατ' έτος αναφοράς.

2. Η αξιολόγηση των υποψηφιοτήτων της παρ. 1

διενεργείται από την Επιτροπή που συγκροτήθηκε με την υπ' αρ. 522709/25.11.2024 (ΥΟΔΔ' 1410) κοινή απόφαση των Υφυπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού, με διακριτή αναφορά ανά έτος απονομής.

Με βάση την ανωτέρω διάταξη δίδεται πλέον η δυνατότητα στην αρμόδια επιτροπή τιμητικών συντάξεων να λάβει απόφαση απόδοσης τιμητικών συντάξεων με διευρυμένο αριθμό και για τους υποψηφίους, που αφορούν το έτος **2023** και δεν αποδόθηκαν το **2024**.

Κατόπιν επικοινωνίας μας με το Υπουργείο Πολιτισμού, λάβαμε την ενημέρωση ότι η επιτροπή τιμητικών συντάξεων θα συνεδριάσει άμεσα τις προσεχείς εβδομάδες και θα λάβει απόφαση για τις 30 συντάξεις που αφορούν το έτος 2025 και έχουν κατατεθεί μέχρι 31-12-2024.

Στη συνέχεια και μετά από την ψήφιση του ανωτέρου Νόμου, μετά τις **22-7-2025**, η επιτροπή αποφάσισε για **30 ακόμη συντάξεις** για το έτος **2024**, που δεν συνεκλήθη η επιτροπή και αφορά αιτήσεις, που είχαν υποβληθεί μέχρι τις 31-12-2023, ανεβάζοντας τον αριθμό των τιμητικών συντάξεων, που **θα αποδοθούν φέτος, στις 60**.

Τα ιστορικά έρχα στο νεοελληνικό Θέατρο Σιγών έχουν σχεδόν ταυτιστεί με το είδος των ηρωικών έρχων, μια μοναδική θεατρική θεματική στο πατριωτικό Θέατρο Σιγών, αλλά και γενικότερα στην πατριωτική τέχνη.

Τα δε ηρωικά έρχα στον Καραχιοζή έχουν ταυτιστεί με την Επανάσταση του 1821, αλλά και την προεπαναστατική "μετεπανάστατική" περίοδο, υάτι που υαδιστά τη μοναδική υότυπα αυτού του θεατρικού είδους αιώμα για ξεχωριστή.

Βεβαίως, στον Καραχιοζή, υπάρχουν και τα ηρωικά έρχα, μια υποθεματική των ηρωικών έρχων, πιο υοντά στα χρόνια μετά από την Επανάσταση του 1821, ενώ ειδή ειδή υμφανίζονται και άλλες εγχές της νεότερης Ελληνικής Ιστορίας, με πιο χαρακτηριστική ίως την περίπτωση της 28ης Ουτωβρίου, αόχω του ότι πρόυεται για την έτερη εθνική επέτειο, μαζί με την 25η Μαρτίου.

Ειδικότερα, ο "Καραχιοζής στον Πόλεμο του 1940" έχει ανέβει πολλές φορές στο γκάνι, με έναν τρόπο όμως που συνήδως παρτιέται στην υαδική παρέλαση των υότων, σε οπτιμουαυτική τριυ και σε ηχητική υουουμένη υεινής της εγχής.

Στα γράσια της υεριοποίησης της ανωτέρω όσμης παρυσίας, ιδίως για την παρυσία της σε υιυές ηλίες, έχουμε να προείνουμε τον εχής Δευάροχο:

Α) Σύνδεση των υεχονότων, με την εορτή του Αχίου Αημητρίου, δύο ημέρες πιο πριν. Παρτιυά, αυτό υπαχορεύει το εχής υυηυό: Ευαηία-Παράχια.

Β) Αναφορά στα υεχονότα του τριημέρου αητό τον Καραχιοζή εις προς τα Κορηυήρια, εις προς ένα γαϊόαυι, που έρχεται αητό τον ευαηιαυό.

Γ) Ταξίδι με μια υρονηυανή αητό το σήμερα στο 1940, υάτι που υπαχορεύει μια διάσταση ανάμεσα στο παρτιυόυι και την παρτιυότυτα.

Δ) Ο υατσηαβάτης αναχέλαει την υήρυξη του πολέμου, σαν να βριυόμασε αμριυώς υειν την ημέρα, με τα εχιαυή ηχητική υουουμένη.

Ε) Ο Μπαρμπαχιώρης έρχεται να γάρει τον Καραχιοζή για το βουό. Ενώ ο Καραχιοζής υόνεται στο χαιύι, ο Μπαρμπαχιώρης εημένει σε υουεανέλα.

Στ) Οι μάχες παρυσιάζονται με έμψαση, στην αφήχηση, το διάροχο και τα πανηχυριαυά τραχούδια της εγχής. Μην γεχνάμε ότι το Θέατρο Σιγών είναι αόχος.

Ζ) Όλο αυτό, βεβαίως, δέν αητουαεί το "υονήχι" του Καραχιοζή ή των άλλων ηρώων με τους υαρούς και με τον Μορφονιό να προφέρει αόχω υύτης.

Η) Όλοι οι φαντάροι, υατά βάση οι υότοι υομένοι στο χαιύι, θα παρτελάσουν στο τέλας, όταν επτερέφουν, με τραχούδια πιο παρτηχορτιυά, αόχω υατοχής.

Θ) Ο Καραχιοζής υαείνι την αφήχηση με τα χρόνια της υατοχής και της ανίεσης, για να επτερέφει στο "ήήμερα", με τη υρονηυανή.

Ι) Το έρχο υαείνι, υινούμενο σταθερά ανάμεσα στο υουουμένο και τη υυδογρσία, ανάμεσα στα ίδια τα υεχονότα και το παρτιυόυι.

Θυμάς Αθ. Αχραφιώτης (Πατραυός ή Πατρίυος)

73) ΟΠΕΚΕΠΕ

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Κοίταξε αυτό το χαρτάκι.

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Ντροπή σου και πάλι, νεκροθάφτη.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Επειδή ξέθαψα ένα τόσο δα παλιό χαρτάκι;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Επειδή θάβεις την κυβέρνηση.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Την κυβέρνηση, που θάβει τέτοιο σκάνδαλο;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Ποιο σκάνδαλο, βρε; Αυτή είναι η Ελλάδα!

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ποια είναι δηλαδή;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Το είχε πει και ο Σημίτης.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Σημίτης είναι ο Οπεκεπέ; Ίσως...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Σημίτης Οπεκεπέ; Με έχεις μπερδέψει...

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ιωσήφ Οπεκεπέ. Λες να ήταν Εβραίος;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Αν κρίνω από το χρώμα του, όχι.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Θα ήταν Εβραίος από την Αιθιοπία.

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Τον ποδοσφαιριστή εννοείς, βρε;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ε, ναι, ποιον άλλο;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Νόμιζα το φερόμενο σκάνδαλο.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Φερόμενο;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Φερόμενο και απλώς συνονόματο.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Δεν υπάρχει σκάνδαλο, δηλαδή;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Όχι! Πίσω όλα τα κλεμμένα.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Σε αυτό και εγώ συμφωνώ. Συμβολικά.

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Συμβολικά; Τι εννοείς;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Εμένα πάντοτε με δέρνει ο μπάρμπας μου.

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Για να γελάμε...

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Και ιδίως όταν περνάω τα όρια...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Πού;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Στην κλοπή. Άλλο να κλέβεις καρβέλι...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Και άλλο να κλέβεις επιδοτήσεις.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Άρα συμφωνώ και συμβολικά και πρακτικά.

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Πίσω λοιπόν όλα τα κλεμμένα από το 1998.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Τόσο παλιά το πας; Ας πάμε και πιο παλιά.

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Πόσο πιο παλιά από το ΠΑΣΟΚ;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Στα χρόνια του Ιωσήφ του Παγκάλου...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Μα κάτι τέτοιο υπονοώ και εγώ.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Μέχρι Ιακώβ, Ισαάκ, Αβραάμ και Νώε...

Μας στέλνει ζωγραφιές
ο ΘΑΝΑΣΗΣ ΤΣΟΜΠΛΙΚΑΣ
από τα Γρεβενά

Νέοι και παλιοί караγκιοζοπαίχτες: Από τη μίμηση στη δημιουργία του Νίκου Μπαρμπούτη, Καλλιτέχνη Θεάτρου Σκιών

Η διαμόρφωση της προσωπικής ταυτότητας στον μπερντέ, ανάμεσα στην παράδοση και την καινοτομία.

Η τέχνη του παραδοσιακού Θεάτρου Σκιών βασίζεται κατά κύριο λόγο στην προφορική παράδοση. Μέσω αυτής, μεταφέρεται, βιωματικά και λεκτικά, η σκυτάλη του λειτουργήματος από το μάστορα-δάσκαλο στο βοηθό-μαθητή.

Στην πολυσύνθετη ιδιότητα του караγκιοζοπαίχτη, συναντούμε μια πληθώρα ικανοτήτων και ταλέντων, που του επιτρέπουν να μεταδίδει την τέχνη του στους θεατές, διασκεδάζοντάς τους και ψυχαγωγώντας τους. Ανάμεσα σε αυτά, περιλαμβάνονται η μίμηση των φωνών όλων των ηρώων του μπερντέ με ανάλογη ένταση, ρυθμό, ντοπιολαλιά και συναισθηματικές διακυμάνσεις, ο αυτοσχεδιασμός, η ευφράδεια και η ετοιμολογία του λόγου, η υποκριτική, η μουσική παιδεία, η ζωγραφική, η σκηνοθεσία, η συγγραφή κ.ά..

Ο караγκιοζοπαίχτης είναι ένας πολυπράγμων καλλιτέχνης, ένας «ολόκληρος θίασος», από μόνος του. Τα παραπάνω ταλέντα δεν αποτελούν μόνο έμφυτες κλίσεις ή χαρίσματα, αλλά και επίκτητες δεξιότητες, που προκύπτουν μέσα από προσωπική προσπάθεια και συνεχή τριβή με το αντικείμενο. Τι είναι όμως αυτό που ορίζει την καλλιτεχνική του ταυτότητα και προσωπικότητα; Πώς τη διαμορφώνει; Και πώς ξεχωρίζει η ερμηνεία του στον μπερντέ από εκείνη των άλλων ομοτέχνων;

Ένα από τα βασικότερα χαρακτηριστικά της παραδοσιακής μαθητείας στο Ελληνικό Θέατρο Σκιών είναι η τάση των караγκιοζοπαίχτων -νέων και παλιών- να μιμούνται, συχνά κατά γράμμα, το δάσκαλο ή το μάστορα, που θαυμάζουν. Ακολουθούν έτσι την ερμηνευτική, εικαστική και γενικότερη καλλιτεχνική του προσέγγιση. Εδώ όμως ελλοχεύει ένας πιθανός «κίνδυνος»: Η μίμηση μπορεί να παγιδεύσει τον καλλιτέχνη, εμποδίζοντάς τον να διαμορφώσει το δικό του προσωπικό ύφος και να αποκτήσει καλλιτεχνική ταυτότητα, που θα τον ξεχωρίσει. Αν περιοριστεί μόνο στην αναπαραγωγή όσων διδάχτηκε, χωρίς προσωπικές παρεμβάσεις, καινοτομίες και δημιουργικές προσεγγίσεις, τότε στην καλύτερη περίπτωση θα μείνει ένας καλός μίμος, ενώ στη χειρότερη θα καταλήξει σε ένα αδύναμο αντίγραφο.

Στην τέχνη, δεν υπάρχει παρθενογένεση, είναι αναπόφευκτο ο караγκιοζοπαίχτης να υιοθετήσει στοιχεία από το πρότυπό του. Αυτό όμως δεν τον περιορίζει σε καμία περίπτωση να επιχειρήσει τα δικά του «άλματα», πάντα μέσα σε ένα πλαίσιο συνεπές με την παράδοση, ώστε να οικοδομήσει μια αυτόνομη καλλιτεχνική υπόσταση: Να θυμίζει το πρότυπο, αλλά να μην το αναπαράγει μηχανικά.

Μία ακόμη παγίδα στην οποία τείνουν να ολισθήσουν οι караγκιοζοπαίχτες, νέοι και ενδεχομένως και κάποιοι παλαιότεροι, είναι η προσπάθεια να διατηρήσουν το ύφος του προτύπου τους, χωρίς να διαθέτουν τις αντίστοιχες φωνητικές δυνατότητες. Σε αυτή την περίπτωση, απαιτείται αυτογνωσία, αντίληψη και συγκριτική αξιολόγηση, ώστε να αναγνωρίζουν τα όρια των δυνατοτήτων τους και να διαμορφώνουν την παράσταση ανάλογα.

Η φιλοσοφία της παραδοσιακής Τέχνης του Θεάτρου Σκιών βασίζεται στο λόγο και στην αλλαξοφωνία, με σωστά δομημένες λαρυγγοφωνές, στηριγμένες σε αυξομειώσεις ρυθμού και έντασης. Αυτός ο κανόνας ακολουθείται από όλους τους караγκιοζοπαίχτες, ανεξάρτητα από τη σχολή ερμηνείας. Κάθε καλλιτέχνης όμως καλείται να τον υπηρετήσει με το προσωπικό του ύφος.

Το ίδιο ισχύει και στο εικαστικό μέρος, δηλαδή στη ζωγραφική των εργαλείων, φιγούρων, σκηνικών, ρεκλάμων, σκηνικού διακόσμου κλπ.. Αν ο караγκιοζοπαίχτης-φιγουροποιός περιοριστεί στην πιστή μίμηση όσων διδάχτηκε ή τον επηρέασαν ζωγραφικά, τα έργα

του δεν θα ξεχωρίζουν, η καλλιτεχνική του «πινελιά» δεν θα φανεί και κατά συνέπεια, δεν θα αφήσει αποτύπωμα στο πέρασμα του χρόνου.

Εν κατακλείδι, η διαμόρφωση της καλλιτεχνικής προσωπικότητας-ταυτότητας του караγκιοζοπαίχτη είναι αποτέλεσμα συγκερασμού αντίληψης, αυτογνωσίας και αδιάκοπης τριβής με το αντικείμενο, σε συνδυασμό με καινοτόμες ιδέες και παρεμβάσεις, με παράλληλη αποφυγή της αυτούσιας μίμησης των προτύπων, ώστε να αναδειχθεί μια αυτόνομη και ξεχωριστή φωνή στον μπερντέ.

Οι αστείες και διδακτικές Ιστορίες του Ναστραντίν Χότζα

Επιμέλεια κειμένων:
Πάνου Καπετανίδη

27. Στον καθένα, σύμφωνα με τις ανάγκες του

Όπως ερχόταν ο Ναστραντίν από το τζαμί, μετά από την προσευχή, ένας ζητιάνος κάθεται στο δρόμο και ζητά ελεημοσύνη. Έγινε η εξής συνομιλία:

- Είσαι υπερβολικός; ρώτησε ο Ναστραντίν.
 - Ναι, Ναστραντίν, απάντησε ο ζητιάνος.
 - Σου αρέσει ο καφές και το κάπνισμα; ρώτησε ο Ναστραντίν.
 - Ναι, απάντησε ο ζητιάνος.
 - Υποθέτω ότι θες να πηγαίνεις στα λουτρά, καθημερινά; ρώτησε ο Ναστραντίν.
 - Ναι, απάντησε ο ζητιάνος.
 - Και διασκεδάζεις, ίσως, ακόμα, πίνοντας με φίλους; Ρώτησε ο Ναστραντίν.
 - Ναι και εγώ, όπως όλοι, απάντησε ο ζητιάνος.
 - Πω! Πω! Πω! είπε ο Ναστραντίν και του έδωσε ένα χρυσό νόμισμα.
- Λίγα μέτρα μακρύτερα, ένας άλλος ζητιάνος, που είχε κρυφακούσει τη συνομιλία, ικέτευσε, επίσης, για ελεημοσύνη.
- Είσαι υπερβολικός; ρώτησε ο Ναστραντίν.
 - Όχι, απάντησε στον Ναστραντίν ο δεύτερος ζητιάνος.
 - Σου αρέσει ο καφές και το κάπνισμα; ρώτησε ο Ναστραντίν.
 - Όχι, απάντησε ο δεύτερος ζητιάνος.
 - Υποθέτω ότι θες να πηγαίνεις στα λουτρά, καθημερινά; ρώτησε ο Ναστραντίν.
 - Όχι, απάντησε ο δεύτερος ζητιάνος.
 - Διασκεδάζεις, πίνοντας με φίλους; ρώτησε ο Ναστραντίν.
 - Όχι, θέλω να ζω μόνο με νηστεία και προσευχή, απάντησε ο δεύτερος ζητιάνος.
- Οπότε ο Ναστραντίν, του έδωσε

ένα μικρό χάλκινο νόμισμα.

-Γιατί, διαμαρτυρήθηκε ο δεύτερος ζητιάνος, δίνετε σε έναν εγκρατή και ευσεβή άνθρωπο ένα ευτελές νόμισμα, όταν δίνετε στο σπάταλο αυτό ζητιάνο μια περιουσία;

-Αχ, φίλε μου, απάντησε ο Ναστραντίν, οι ανάγκες του είναι μεγαλύτερες από τις δικές σου.

28. Φαγητό στον αρμόδιο

Μια μέρα, ο Ναστραντίν πήγε σε μια δεξίωση. Όπως ήταν ντυμένος με άθλιο τρόπο, κανείς δεν τον άφησε να μπει. Έτσι, έτρεξε στο σπίτι, φόρεσε το καλύτερο καφτάνι του και μια ωραία γούνα και επέστρεψε. Αμέσως, το γκαρσόνι τον πλησίασε, τον χαιρέτησε και ξεκίνησε την απαρχή ενός επιμελημένου δείπνου. Όταν το φαγητό σερβιρίστηκε, ο Ναστραντίν πήρε τη σούπα με το κουτάλι και την άδειασε μέσα στο γούνινο παλτό του και είπε: «Φάε, γούνα μου, φάε! Είναι προφανές ότι εσύ είσαι ο πραγματικός τιμώμενος σήμερα και όχι εγώ!».

29. Τα δικά μας καρυδάκια

Μια ζεστή ημέρα, ο Ναστραντίν αναπαυόταν στη σκιά μιας καρυδιάς. Άρχισε να παρατηρεί τις τεράστιες κολοκύθες, που καλλιεργούνταν στα διπλανά μποστάνια και τα μικρά καρύδια, που φύτρωναν στο μαγευτικό δέντρο. «Μερικές φορές, δεν μπορώ ακριβώς να κατανοήσω τους τρόπους του Θεού», συλλογίστηκε. Απλά μικρά καρύδια αφήνονται να μεγαλώνουν σε τόσο μαγευτικό δέντρο και τεράστιες κολοκύθες να σέρνονται στο χώμα! Ακριβώς, τότε, ένα καρύδι έσπασε και έπεσε στο φαλακρό κεφάλι του Ναστραντίν Χότζα. Σηκώθηκε αμέσως και σηκώνοντας τα χέρια του και το πρόσωπό του στους ουρανούς σε ικεσία, είπε: «Ω, Θεέ Μεγαλοδύναμε! Συγχωρέστε μου την κριτική στους τρόπους σας! Είστε πάνσοφοι! Τι θα ήμουν τώρα, αν οι κολοκύθες μεγάλωναν στα δέντρα;».

30. Διαρκές επίπεδο δύναμης

Σε μια συγκέντρωση, όπου ο Ναστραντίν Χότζας ήταν πάρων, οι άνθρωποι συζητούσαν για τη νεότητα και τα γεράματα. Όλοι συμφώνησαν ότι η δύναμη ενός άντρα μειώνεται, καθώς περνούν τα χρόνια. Ο Ναστραντίν Χότζας, τότε, είπε: «Δεν συμφωνώ μαζί σας, κύριοι. Στη μεγάλη ηλικία μου, έχω την ίδια δύναμη, όπως την είχα στο αποκορύφωμα της νεότητάς μου».

- Τι εννοείς, Ναστραντίν Χότζα; ρώτησε κάποιος. Εξήγησέ μας.

Στην αυλή μου, εξήγησε ο Ναστραντίν Χότζας, υπάρχει μια τεράστια πέτρα.

Στα νιάτα μου, που προσπάθησα να τη σηκώσω, ποτέ δεν τα κατάφερα. Το ίδιο ισχύει και τώρα!

31. Το ράσο κάνει τον παπά;

Η ευφυΐα και η σοφία του Ναστραντίν Χότζα ποτέ δεν τον αφήνουν σιωπηλό. Μια μέρα, ένας αγράμματος άνθρωπος ήρθε να του διαβάσει ο Ναστραντίν Χότζας μια επιστολή, που είχε λάβει.

- Μουλά Ναστραντίν, παρακαλώ, διαβάστε αυτό το γράμμα για μένα.

Ο Ναστραντίν Χότζας κοίταξε το γράμμα, αλλά δεν μπορούσε να διακρίνει ούτε μια λέξη. Έτσι, είπε ο άνθρωπος:

- Λυπάμαι, αλλά δεν μπορώ να διαβάσω αυτό.

Ο άνδρας φώναξε:

- Ντροπή, Ναστραντίν Χότζα! Θα πρέπει να ντρέπεστε για το τουρμπάνι, που φοράτε (δηλαδή το αποδεικτικό σημάδι της εκπαίδευσης).

Ο Ναστραντίν Χότζας έβγαλε το τουρμπάνι από το κεφάλι του, το τοποθέτησε στο κεφάλι του αναλφάβητου άνδρα και είπε:

- Τώρα, εσύ φοράς το τουρμπάνι. Εάν σου δίνει κάποιες γνώσεις, να διαβάσεις την επιστολή σου.

32. Το φωτεινότερο και ευκολότερο

Μια μέρα, ο Ναστραντίν Χότζας έχασε το δαχτυλίδι του, κάτω στο υπόγειο του σπιτιού του, όπου ήταν πολύ σκοτεινά. Αντιλαμβανόμενος ότι δεν υπάρχει περίπτωση να το βρει στο σκοτάδι, βγήκε έξω στο δρόμο και άρχισε να ψάχνει και εκεί. Κάποιος περαστικός σταμάτησε και τον ρώτησε:

- Τι ψάχνεις να βρεις, Ναστραντίν Χότζα; Έχεις χάσει κάτι;

- Ναι, έχω χάσει το δαχτυλίδι μου, κάτω στο υπόγειο.

Τότε, ο άντρας ρώτησε, με έκπληξη:

- Ναστραντίν Χότζα, γιατί δεν ψάχνεις για το δαχτυλίδι κάτω στο υπόγειο, όπου το έχεις χάσει;

- Μην είναι ανόητος, φίλε! Πώς περιμένεις από μένα να βρω οτιδήποτε βρίσκεται στο σκοτάδι;

33. Πε- ρίεργη πολύ

Ο Ναστραντίν Χότζας είχε επισκεφθεί μια πόλη για δουλειά. Ήταν μια ψυχρή νύχτα του χειμώνα,

όταν έφθασε. Στο δρόμο προς το πανδοχείο, ένα σκυλί άρχισε να τον γαβγίζει, με άγριο βλέμμα. Ο Ναστραντίν Χότζας έσκυψε, για να πάρει μια πέτρα από το δρόμο και να τη ρίξει στο ζώο. Δεν μπορούσε να τη σηκώσει, όμως, γιατί η πέτρα ήταν βαθειά ριζωμένη στη γη.

- Τι περίεργη πόλη είναι αυτή; ρώτησε ο Ναστραντίν Χότζας από μέσα του. Μπορούν να δένουν τις πέτρες και να αφήνουν τα σκυλιά ελεύθερα;

34. Η Συνταγή

Μια μέρα, ο Ναστραντίν Χότζας πήγε στην αγορά και αγόρασε ένα θαυμάσιο κομμάτι κρέας. Στο δρόμο για το σπίτι, συνάντησε ένα φίλο του, που του έδωσε μια ειδική συνταγή για το κρέας. Ο Ναστραντίν Χότζας ήταν πολύ χαρούμενος. Στη συνέχεια, όμως και πριν να φθάσει στο σπίτι, ένα μεγάλο κοράκι έκλεψε το κρέας μέσα από τα χέρια του Ναστραντίν και πέταξε μακριά με αυτό. Τότε, ο Ναστραντίν Χότζας, οργισμένα, φώναξε:

- Μπορεί να είσαι κλέφτης, μπορεί να έκλεψες το κρέας μου, αλλά δεν θα το απολαύσεις! Τη συνταγή την έχω εγώ.

35. Άντε, για σένα, εννέα

Ο Ναστραντίν Χότζας ονειρεύτηκε ότι κάποιος έπρεπε να του πληρώσει εννέα χρυσά νομίσματα, αλλά ο Ναστραντίν Χότζας επέμενε ότι δεν θα δεχθεί λιγότερο από δέκα. Ενώ η διαφωνία τους ήταν το ένα χρυσό νόμισμα, ξύπνησε από έναν ξαφνικό θόρυβο στο δρόμο. Βλέποντας ότι το χέρι του ήταν άδειο, ο Ναστραντίν Χότζας κλείνει γρήγορα τα μάτια του, απλώνει το χέρι του, σαν να ήταν έτοιμος να εισπράξει, και λέει:

- Πολύ καλά, φίλε μου, ας γίνει το χατίρι σου, δώσε μου εννέα.

36. Όλοι παιδιά του Θεού

Ο Ναστραντίν Χότζας ήταν άνεργος και φτωχός, αλλά με κάποιο τρόπο βρήκε λίγα χρήματα, για να φάει φασόλια και πιλάφι, σε ένα φτηνό εστιατόριο. Έφαγε και εξέταζε τους ανθρώπους να περπατούν έξω, με τη γωνία του ματιού του. Παρατήρησε ένα μεγάλο και όμορφο ψευτοπαλληκαρά, (άνθρωπο νταή), πίσω από το πλήθος. Ο άνθρωπος ήταν καλά ντυμένος από το κεφάλι μέχρι τα πόδια, με το τουρμπάνι από βελούδο, με κεντημένο ασημί γιλέκο, με πουκάμισο από μετάξι, με σατέν φαρδιά παντελόνια και ένα χρυσό γιατάγανι. Ο Ναστραντίν Χότζας ρώτησε, τότε, τον εστιάτορα:

- Ποιος είναι αυτός ο άνθρωπος εκεί πέρα;

- Είναι υπηρέτης του Φεχμί-Πασά, απαντά ο εστιάτορας.

Ο Ναστραντίν Χότζας αναστέναξε, κοίταξε τον ουρανό και είπε:

- Ω, Θεέ μου! Κοίτα τον υπάλληλο του Φεχμί-Πασά, αλλά κοίταξε λιγάκι και το δούλο σου, εδώ χάμω.

**ΞΑΝΑΚΟΨΑΝΕ
ΤΟ FACEBOOK
ΤΟΥ ΠΑΝΟΥ
ΚΑΠΕΤΑΝΙΔΗ..!**
**Γελάμε ή
κλαίμε;;;**

Εδώ
Τελάμε

ΤΟΥ ΠΑΝΟΥ
ΚΑΠΕΤΑΝΙΔΗ

Υπόψη

12

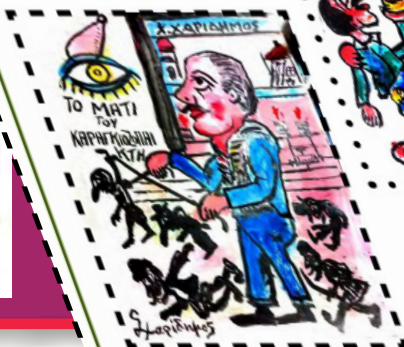
ΛΕΣ ΚΑΙ ΗΤΑΝ ΧΘΕΣ:

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ 62ου ΤΕΥΧΟΥΣ

(ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2024)

Τέσσερις
εικόνες
μιλάνε όσο
4.000
λέξεις...

Ο
ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ
ΜΑΣ ΣΤΕΛΝΕΙ

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

Μηνιαία ανεξάρτητη-αδέσμευτη ηλεκτρονική έκδοση,
σε θέματα Θεάτρου Σκιών, σατίρας και ενόχτερης-ενημέρωσ.
Περίοδος Α' Τεύχος 62' Οκτώβριος 2024

Μας στέλνει ζωγραφίες
ο ΘΑΝΑΣΗΣ ΤΣΟΜΠΛΙΚΑΣ
από τα Γρεβενά

100
ΧΡΟΝΙΑ

1925
2025

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΘΕΑΤΡΟΥ
ΣΚΙΩΝ

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

Σελίδα

19

Ο νέοι και ερασιτέχνες καραγκιοζοπαίχτες

Σκιάθος

Απόστολος Ακριβός

Άρχισε να αγαπά το Θέατρο Σκιών, από την παιδική του ηλικία, όταν σε ηλικία **5 ετών** παρακολούθησε στον Βόλο, σε ένα πάρκο, που ήταν ταυτόχρονα και παιδική χαρά, μια παράσταση Καραγκιόζη. Η μητέρα του, τον είχε πάει μαζί με τον

αδερφό του να δουν την παράσταση, η οποία, από όσο θυμάται, ήταν παιγμένη από τον αείμνηστο καραγκιοζοπαίχτη Παναγιώτη Φιλιππίδη.

Ένα χρόνο αργότερα, στα έξι του, ο πατέρας του έγραφε σε DVD και του έβαζε να βλέπει παραστάσεις Καραγκιόζη από τον καραγκιοζοπαίχτη Άθω Δανέλλη, τις οποίες παρακολουθούσε με πάθος. Όταν έκανε διακοπές στην **Σκιάθο**, είχε πάει σε μία παράσταση ενός γνωστού θιάσου, που επισκέπτεται το νησί μέχρι και σήμερα και τότε αγόρασε και την πρώτη του φιγούρα.

Στα 11 του χρόνια, άρχισε να παρουσιάζει παραστάσεις στην τάξη του στο Δημοτικό, μπροστά στους συμμαθητές του. Έπειτα, ξεκίνησε να αγοράζει τις πρώτες του ερασιτεχνικές φιγούρες, ενώ ταυτόχρονα κατασκεύαζε και δικές του, ώστε να παίζει τα πρώτα του έργα.

Από τα 13 του χρόνια έως και σήμερα, πραγματοποιεί στο νησί της **Σκιάθου** ερασιτεχνικές παραστάσεις Καραγκιόζη, έχοντας δημιουργήσει, μαζί με τον αδερφό του, τον ερασιτεχνικό θίασο «**Φωτεινές Σκιές**» των αδερφών **Ακρίβου**. Όλες αυτές οι προσπάθειες γίνονται πάντα με αγάπη και μεράκι για την τέχνη του Θεάτρου Σκιών και την ελληνική παράδοση.

Θάνος Κουτσομπόλης

Κάθε παιδί είναι καλλιτέχνης.

Το θέμα είναι

πώς θα παραμείνει καλλιτέχνης, μεγαλώνοντας.

Πάμπλο Πικάσο – Ισπανός ζωγράφος (1881-1973)

Υπάρχει, τελικά, λογοκρισία;

Υπάρχει, τελικά, λογοκρισία για τη σάτιρα στα
Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης;
Λογοκρίνονται ο Ερντογάν ως Ταχέρ, ο Πούτιν ως
Σταύρακας και ο Τραμπ ως Νιόνιος;

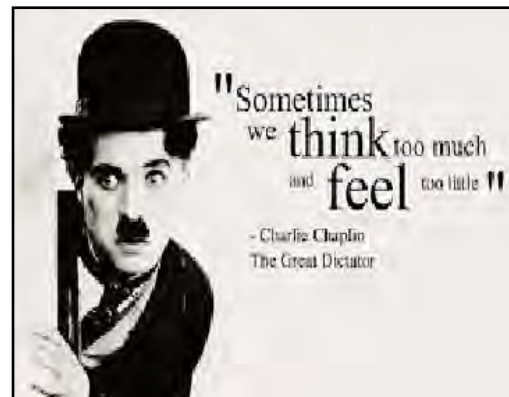
Τόσο κακό
είναι να
σατιρίζεται
ο Ερντογάν
ως ο
Ταχέρ, που
φυλάκισε
την κυρά-
Φροσύνη; Ο
Πούτιν ως ο
Σταύρακας,
που έβγαζε
σουχιά
εναντίον
του

Μπαϊρακτάρη; Ή ο Τραμπ ως ο ζακυνθινός Νιόνιος,
που ήταν χαρτοπαίχτης και τζοχαδόρος;

Μανωλάκης ο Βομβιστής

ΛΟΓΟΣ ΑΓΑΠΗΣ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΣ

(από την ταινία του Τσάπλιν «Ο Μεγάλος Δικτάτωρ»)

Λυτάμαι, αλλά δεν θέλω να γίνω αυτοκράτορας. Δεν είναι δική μου υπόθεση. Δεν θέλω ούτε να βασιλεύσω, ούτε να κατακτήσω κανέναν. Θέλω να βοηθήσω όλο τον κόσμο, αν είναι δυνατό. Όλοι επιθυμούμε την αλληλεγγύη. Έτσι είναι η ανθρώπινη φύση. Ζούμε με την ευτυχία των άλλων και όχι με τη δυστυχία τους. Δεν θέλουμε ούτε να μισούμε, ούτε να περιφρονούμε ο ένας τον άλλον. Έχει χώρο για τον καθένα. Η γη είναι πλούσια και μπορεί να θρέψει όλο τον κόσμο. Ο τρόπος ζωής μπορεί να την κάνει ελεύθερη και ωραία.

Αλλά έχουμε χάσει αυτό το μονοπάτι. Η πλεονεξία δηλητηρίασε τις ψυχές. Ανύψωσε τους φραγμούς του μίσους. Μας καταδίκασε στη δυστυχία και στο σκοτωμό. **Αυξάνουμε την ταχύτητα, αλλά κλεινόμαστε στους εαυτούς μας. Η μηχανοποίηση, μας κάνει εξαρτημένους και μας αιχμαλωτίζει. Η επιστήμη, μας έκανε κυνικούς και αγροίκους. Σκεφτόμαστε πολύ και αισθανόμαστε πολύ λίγο.** Πιο πολύ και από τις μηχανές, μας λείπει η ανθρωπιά. Πιο πολύ και από την επιδεξιότητα, μας λείπει η καλοσύνη και η ευγένεια. Χωρίς αυτές τις αρετές, η βία θα κυριαρχήσει στη ζωή και όλοι θα χαθούν.

Το αεροπλάνο και η τηλεόραση, μας έφεραν κοντά. Η φύση αυτών των εφευρέσεων αξιώνει την καλοσύνη, την παγκόσμια αδελφοσύνη και την ενότητα όλων. Αυτήν τη στιγμή, η φωνή μου φτάνει στα αυτιά εκατομμυρίων ανθρώπων, απελπισμένων ανδρών, γυναικών, παιδιών, θυμάτων ενός συστήματος, που ξέρεi μόνο να βασανίζει και να φυλακίζει αθώους. **Σε αυτούς που με ακούνε, λέω: Μην απελπίζεστε.** Η τωρινή μας δυστυχία προήλθε από την πλεονεξία και τη σκληρότητα αυτών που φοβούνται την ανθρώπινη πρόοδο. Το μίσος θα περάσει, οι δικτάτορες θα πεθάνουν και η δύναμη που αφαίρεσαν από το λαό, θα του ξαναδοθεί πίσω. Όσο οι άνθρωποι θα θυσιάζονται για την ελευθερία, η ελευθερία δεν θα κινδυνέψει.

Μην υπακούτε τους αγροίκους, που σας περιφρονούν και σας καταδυναστεύουν, που σας διατάζουν τι να κάνετε και τι να σκέφτεστε, που σας μεταμορφώνουν σε αγέλη και σε σάρκες για κανόνια. Μην υποχωρείτε μπροστά σε αυτά τα εκφυλισμένα όντα των μηχανών. **Δεν είστε ούτε μηχανές, ούτε αγέλη.** Φέρτε την ανθρώπινη αγάπη μέσα στις καρδιές σας και όχι το μίσος. Να μην μισείτε. Μισούν μόνον οι εκφυλισμένοι και όσοι δεν μπορούν να αγαπήσουν. Αγωνιστείτε για την ελευθερία και όχι για τη σκλαβιά.

Ο Ευαγγελιστής Λουκάς, στο 17ο κεφάλαιο, έγραψε ότι η Βασιλεία του Θεού είναι μέσα στον άνθρωπο. Όχι σε έναν άνθρωπο μόνο ή σε μια ομάδα μόνο, αλλά σε όλους τους ανθρώπους, σε εσάς. Εσείς είστε ο λαός που έχετε τη δύναμη να εφεύρει μηχανές, αλλά να βρει και την ευτυχία. Έχετε τη δύναμη να εμπνέετε μια όμορφη και ελεύθερη ζωή, ώστε η ζωή να είναι μια όμορφη περιπέτεια. Στο όνομα της δημοκρατίας, ας χρησιμοποιήσουμε αυτήν τη δύναμη, για να ενωθούμε, για να αγωνιστούμε για έναν καινούριο και καλύτερο κόσμο, όπου θα υπάρχει δουλειά για όλους, όπου θα υπάρχει μέλλον για τους νέους και ασφάλεια για τους ηλικιωμένους.

Με αυτήν την υπόσχεση, οι αγρόικοι πήραν την εξουσία, αλλά είπαν ψέματα και δεν κράτησαν το λόγο τους. Οι δικτάτορες βολεύουν τους εαυτούς τους, αλλά υποδουλώνουν το λαό και ο αγώνας μας είναι να κάνουμε πράξη τις υποσχέσεις τους, για να ελευθερώσουμε τον κόσμο, για να σπάσουμε τους φραγμούς, για να καταργήσουμε την πλεονεξία και το μίσος. **Να αγωνιστούμε για έναν κόσμο της λογικής, στον οποίο η επιστήμη και η πρόοδος θα μας οδηγήσουν όλους στην ευτυχία.** Στο όνομα της δημοκρατίας, ας ενωθούμε.

«27 Αυγούστου: Εορτή Αγίου Φανουρίου»

του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

Ο Άγιος Φανούριος ήταν ένας στρατιωτικός Άγιος, από τους τελευταίους αιώνες της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, ο οποίος όμως έγινε γνωστός με αρκετή καθυστέρηση και συγκεκριμένα από τα μέσα του 14ου αιώνα και εξής.

Η ανάδειξη του βίου του ξεκίνησε από το νησί της Ρόδου, με την πολύτιμη συμβολή του τότε μητροπολίτη του νησιού, Νείλου, ο οποίος ανακάλυψε μέσα σε ερείπια την, άγνωστη ως τότε, εικόνα του Αγίου, αν και έχει τεθεί και η (αβάσιμη, εντέλει) υπόθεση της ανάδειξης της εικόνας του Αγίου και στην Κύπρο.

Πολύ σύντομα, πάντως, η φήμη του Αγίου πέρασε από το Σμαραγδένιο Νησί και στην Κρήτη, από την οποία διαδόθηκε σύντομα σε ολόκληρο τον ελλαδικό χώρο και έτσι στις ημέρες μας, η μνήμη του Αγίου εορτάζεται σε ολόκληρη την Ελλάδα.

Είναι, βεβαίως, συνδεδεμένη η μνήμη του Αγίου και με την καθιερωμένη Φανουρόπιτα, η οποία συνδέεται (στη λαϊκή συνείδηση) με μια σειρά λαϊκών δοξασιών, από την εύρεση απολεσθέντων αντικειμένων, μέχρι και την εξεύρεση συντρόφου.

Στην πραγματικότητα, όμως, κατά την παράδοση, ο Άγιος είχε ζητήσει η πίτα να φτιάχνεται για τη συγχώρεση της ψυχής της μητέρας του.

Υπάρχουν συγκεκριμένες διηγήσεις για τη μητέρα του Αγίου, η ψυχή της οποίας, πιθανότατα, δεν είχε καταφέρει να σωθεί.

Κάποτε, στην Κωνσταντινούπολη, η ψυχή ενός κακού ανθρώπου φέρεται να σώθηκε, όταν κάποιος Άγγελος (κατά την κρίση του ανθρώπου αυτού, μετά θάνατον) θυμήθηκε πως ο κακός άνθρωπος είχε πετάξει κάποτε ένα καρβέλι ψωμί σε κάτι φτωχά και πεινασμένα παιδιά, που τον γιουχάρανε στους δρόμους.

Το καρβέλι αυτό, όμως, χόρτασε τα παιδιά και ο Άγγελος Κυρίου το θυμήθηκε, προκειμένου να βοηθήσει την ψυχή του κακού ανθρώπου να σωθεί.

Κάπως έτσι, λέγεται ότι Άγγελος Κυρίου, για να σώσει την ψυχή της μητέρας του Αγίου Φανουρίου, θυμήθηκε ένα φύλλο από κρεμμύδι, το οποίο η μητέρα του είχε δώσει κάποτε (και αυτό με το ζόρι) σε έναν επάιτη.

Χάρη σε αυτό το φύλλο από κρεμμύδι, η ψυχή της παραλίγο να σωθεί, αλλά τελικά και πάλι δεν τα κατάφερε (με δική της ευθύνη, γιατί φέρεται να απώθησε άλλες τρεις ψυχές, οι οποίες είχαν προσπαθήσει να σωθούν μαζί της).

Κάπως έτσι, ο Άγιος Φανούριος ζήτησε η φανουρόπιτα να φτιάχνεται, από όλους μας, για την ψυχή της μητρός του και όχι για να του ζητάμε χάρες.

Αυτό, βεβαίως, δεν αναιρεί τη δυνατότητα του Αγίου να συμβάλει όντως στην ανεύρεση αντικειμένων, όπως μαρτυρείται από τα θαύματά του, π.χ. στην Κρήτη, στην προαναφερθείσα Ρόδο και σήμερα σε ολόκληρη την

Ελλάδα.

Επί της ουσίας, όμως, οι ευχαριστίες για αυτά τα θαύματα είναι καλό να λογίζονται αποκλειστικά σαν ευχαριστίες και όχι σαν αιτήματα προς ανταπόδοση λόγω της πίτας.

Σήμερα, μάλιστα, η αγάπη του κόσμου για τον Άγιο στην Ελλάδα αποδεικνύεται και από το ότι επιλέχθηκε ως Προστάτης Άγιος για επαγγελματικές ομάδες, όπως είναι π.χ. οι καραγκιοζοπαίχτες, στους οποίους ο Άγιος "φανερώνει δουλείς", κατά τη λαϊκή σκέψη αυτού του σιναφιού, έτσι όπως εκπροσωπείται με το λάβαρο του Αγίου από το Πανελλήνιο Σωματείο Θεάτρου Σκιών, το οποίο μάλιστα το 2025 έκλεισε έναν αιώνα ζωής (Έτος Ιδρύσεως: 1925).

Κατά τα άλλα, ο βίος του Αγίου δεν έχει καμία σχέση με την τέχνη, παρά συνοψίζεται (με τα λίγα στοιχεία, που έχουμε) στην άρνηση του Αγίου Φανουρίου να πειθαρχήσει στους ανωτέρους του και να απαρνηθεί

την πίστη του Χριστού.

Ο Άγιος Φανούριος, κάπως έτσι, υπέστη, ως στρατιωτικός Άγιος, πολλά μαρτύρια από τους Ρωμαίους και τις ρωμαϊκές αρχές, τα οποία μαρτύρια απεικονίζονται στη σχετική εικόνα, παραμένοντας σταθερά και ως το τέλος πιστός στον Ιησού Χριστό.

Έχει υποστηριχθεί από τα ανωτέρω, πάντως, ότι διακρίνεται μια μορφής σχέσης του Αγίου Φανουρίου με τον Άγιο Γεώργιο, ο βίος και η δράση του οποίου φαίνεται να έχουν αρκετά κοινά σημεία (π.χ. ως προς την ονομασία τους, ως προς τα μαρτύριά τους, ως προς τα θαύματά τους, ως προς τις θαυματουργικές φανερώσεις κτλ., ενώ ο δράκος του δρακοντοκτόνου Αγίου Γεωργίου εντοπίζεται και στα μαρτύρια του Αγίου Φανουρίου).

Ο Άγιος Φανούριος, κάπως έτσι, τιμάται από τον κόσμο ως ένας Άγιος χαράς, ευτυχίας και επιτυχίας, με την αναμμένη λαμπάδα του επάνω στην κορυφή του Σταυρού, σαν μια φανέρωση όχι τύχης ή εύνοιας, αλλά χαράς, ευτυχίας και επιτυχίας, όπως προαναφέρθηκε.

ΜΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟ «ΜΑΝΤΡΑΚΙ»

ΣΤΑ ΔΙΓΕΛΙΩΤΙΚΑ ΑΙΓΙΟΥ

Ένα κείμενο του Κωνσταντίνου Τσιαγά, που, εκ παραδρομής, δεν μπήκε στο προηγούμενο τεύχος.

Μετά από μισό αιώνα, η πόλη του Αιγίου ευτύχησε να έχει μια μόνιμη σκηνή Θεάτρου

Σκιών, σε μικρότερο, βεβαίως, μέγεθος, καθώς η θρυλική «ΟΑΣΙΣ», που έκλεισε στα 1975, είχε φιλοξενήσει σπουδαίους караγκιοζοπαίχτες, με κορυφαίο παράδειγμα τον Βασίλαρο. Τις Τετάρτες του Ιουλίου, το κοινό είχε την ευκαιρία να παρακολουθήσει παραστάσεις Καραγκιόζη, στον προαύλιο χώρο του παλαιού Δημοτικού Διγελιωτίκων, το οποίο διαμόρφωσε σε μαντράκι ο ερασιτέχνης караγκιοζοπαίχτης Κωνσταντίνος Τσιαγάς, με συνοδοιπόρο του, τον Πέτρο Μακρή. Ο χώρος είχε διακοσμηθεί με ζωγραφίες του Κωνσταντίνου Τσιαγά, καθώς και ρεκλάμες του σπουδαίου Τάκη Παλαιοθόδωρου, ο οποίος υπήρξε δάσκαλος και των δυο. Ο εκεί Πολιτιστικός Σύλλογος παρείχε κάθε δυνατή βοήθεια, προκειμένου να ολοκληρωθεί το εγχείρημα. Αξίζει να σημειωθεί πως κάθε παράσταση ήταν αφιερωμένη και σε έναν διαφορετικό караγκιοζοπαίχτη, συνεπώς τιμήθηκαν, κατά σειρά, οι εξής λαϊκοί καλλιτέχνες: Πάνος Καπετανίδης, Τάσος Γεωργίου, Χρήστος Πατρινός, Θανάσης Σπυρόπουλος και Τάκης Παλαιοθόδωρος, σύντομο βιογραφικό των οποίων παρουσιαζόταν πριν από την έναρξη κάθε έργου.

Ο κόσμος αγκάλιασε την προσπάθεια, με το εισιτήριό του και το χειροκρότημά του, αποτελεί δε ευχή όλων ο χώρος να λειτουργήσει εκ νέου και κατά το νέο έτος και γιατί όχι και για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

**Ακόμα και ο μεγαλύτερος καλλιτέχνης
υπήρξε αρχάριος.**

Ραλφ Γουόλντο Έμερσον (1803 - 1882) Αμερικανός δοκιμιογράφος και φιλόσοφος, του οποίου η υπερβατική φιλοσοφία συνδύαζε στοιχεία του ευρωπαϊκού ρομαντισμού

Η σχέση του Καραγκιόζη με τους δήμους και με τους εν δυνάμει νέους παίκτες

Αν καθίσουμε να εμβαθύνουμε στο κεφάλαιο της σχέσης της τέχνης μας με τους δήμους, θα χωριστούμε σε δυο ομάδες, στους ευεργετημένους, που συνεργάζονται ακόμα και σήμερα με δημοτικούς φορείς και εργάζονται με καλό εισόδημα και στους καμένους, που ο δήμος κάνει περισσότερο κακό από ό,τι βοηθάει.

Οι δήμοι έχουν το ελάττωμα να κρύβονται πίσω από οικονομικά εμπόδια, κλίκες, κόμματα, συνδυασμούς και γνωριμίες. Το «Θα μιλήσουμε, θα δούμε, με ενδιαφέρει πολύ», είναι κάποιες από τις συνηθισμένες ατάκες, για να σου πουν πλαγίως πως είσαι ακριβός ή το ότι έχουν άλλο συνεργάτη, φίλο του δημάρχου, του μητροπολίτη και πάει λέγοντας.

Η μεγαλύτερη απογοήτευση όλων είναι να προσπαθούμε κάποιοι ελάχιστοι, με ιδεολογία και αγάπη για την τέχνη, να κάνουμε μια συνεργασία για το καλό της τέχνης. Το να ακούμε ότι «ήρθε συνάδελφός σας με διψήφιο αριθμό», είναι άκρως ταπεινωτικό, καθώς είναι εμφανές πως κανείς τους πλέον δεν ενδιαφέρεται για κάτι ποιοτικό, αλλά για κάτι ευτελές.

Από το 2018, με νύχια και με δόντια, προσπαθώ να διεξάγω κάθε χρόνο ένα φεστιβάλ, που κανένας, όσο και να ζητάω στήριξη, δεν ενδιαφέρεται να βοηθήσει, από την πλευρά των δήμων, ακόμα και αν πήγα συστημένος, σε αρκετούς από δαύτους. Παρόλα αυτά μόνος, με τη μοναδική και άκρως πολύτιμη αρωγή ελάχιστων φίλων και συνεργατών, θα συνεχίσω να το διεξάγω, με την ελπίδα πως κάποια στιγμή το πράγμα θα αλλάξει και η μονοκρατορία και στους δήμους θα πάψει να υφίσταται.

Όλο αυτό το ντράβαλο δημιουργείται από το εσωτερικό του καραγκιοζόκοσμου, καθώς αρκετά άτομα και ιδίως νεαρά, συνεργάζονται με τους δήμους σε εξευτελιστικές τιμές ή ακόμα και τζάμπα, που κακά τα ψέματα είναι ακριβώς ό,τι χρειάζεται ο εκάστοτε δήμος, για να προσφέρει αναίμακτα πολιτισμό στους δημότες του.χ

Ας αφυπνιστούμε όλοι μας για το μέλλον του Καραγκιόζη, καθώς με μαθηματική ακρίβεια, αν συνεχιστεί η ίδια κατάσταση, στο άμεσο μέλλον θα τον βλέπουμε μόνο στις βιτρίνες των μουσείων ως έκθεμα και άντε πού και πού κανένας πιτσιρικάς να κάνει πως παίζει και καμιά παράσταση, ασφαλώς δωρεάν γιατί, έλα μωρέ, την πλάκα του κάνει.

Αυτά.

Γιώργος Ευαγγελάτος

Γεώργιος Χ. Ευαγγελάτος
Καλλιτέχνης Θεάτρου Σκιών

ΔΥΟ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΤΡΟΚΟΣΜΑ ΤΟΝ ΑΙΤΩΛΟ

του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

1. «Τα δέντρα πεθαίνουν όρθια»

Στις 24 Αυγούστου, γιορτάζει ο Πατροκοσμάς, ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός.

Γνωρίζετε ότι η ζωή του Πατροκοσμά παραλίγο να γυριστεί σε ταινία από τη Φίνος Φιλμ, με σκηνοθέτη τον Ντίνο Δημόπουλο και πρωταγωνιστές τον Νίκο Κούρκουλο και την Τζένη Ρουσσέα;

Το σενάριο ήταν του Νίκου Φώσκολου και παρακολουθούσε, σύμφωνα με τον Μάρκο Ζέρβα, «τα βήματα του Πατροκοσμά, τον αγώνα του να συγκεντρώνει το λαό και την προσπάθειά του να τον γαλουχήσει στα γράμματα και την ελληνική γλώσσα και ακόμα, κατά τον Φώσκολο, να γκρεμίζει εκκλησίες και να χτίζει σχολεία. Τον Άγιο των σκλάβων θα υποδυόταν ο Νίκος Κούρκουλος».

Για τα γυρίσματα της ταινίας, ο Ζέρβας και ο Δημόπουλος οργάνωσαν ολόκληρη την περιοχή της βόρειας Ελλάδας, φτάνοντας ως τον Έβρο και καταλήγοντας στην Καστοριά. Ο μεγάλος όμως οικονομικός προϋπολογισμός της ταινίας, τα έξοδα που έτρεχαν και η σχετική απροθυμία των ντόπιων να συνεργαστούν στην παραγωγή (τα γυρίσματα τελικά θα γινόντουσαν κάπου στην Καστοριά), ανάγκασαν τον Φίνο να μην γυρίσει την ταινία, χάνοντας μάλιστα και ένα σεβαστό ποσό χρημάτων.

Την ίδια εποχή, πάντως, ο Κούρκουλος πρωταγωνίστησε στην επική ταινία «Το χώμα βάφτηκε κόκκινο» σε σενάριο πάλι του Νίκου Φώσκολου και συμπαραγωγή της Φίνος Φιλμ με τον κινηματογραφικό οργανισμό «Δαμασκηνός-Μιχαηλίδης».

Ο τίτλος της ταινίας που δεν έγινε ποτέ, ήταν: «Τα δέντρα πεθαίνουν όρθια».

Πηγές: Μάρκος Ζέρβας, Finos Film 1939-1977: Ο Μύθος και η Πραγματικότητα, εκδ. Άγκυρα 2003, σελ. 341-351.

2. «Μια ιστορία για τον Άγιο Κοσμά τον Αιτωλό με τον Αλή Πασά»

Ο Πατροκοσμάς, κυνηγημένος από τους Τουρκαρβανίτες και τους Εβραίους και λίγο πριν από τη σύλληψή του, όπως επίσης και λίγο πριν από το μαρτύριό του, βρήκε προσωρινό καταφύγιο κάπου στο Τεπελένι της σημερινής Αλβανίας.

Συγκεκριμένα, τον προστάτεψε η Χάμκω (Esmihan Hanım, 1725-1792), δηλαδή η μητέρα του Αλή Πασά του Τεπελενλή (Tepedelenli Ali Paşa, 1744-1822), ο οποίος τότε

ήταν λίγο μικρότερος από τα 35 του χρόνια και πολύ φιλόδοξος για το μέλλον του.

Η Χάμκω έκρυψε προσωρινά, στο σπίτι της, τον Πατροκοσμά, ζητώντας του μόνο μια μικρή χάρη: Να της αποκαλύψει, ως διορατικός που ήτανε, αν ο Αλή θα γινόταν μεγάλος και τρανός.

Ο Πατροκοσμάς είδε τον Αλή και αμέσως διέβλεψε, σαν προφητεία, ότι ο άνθρωπος αυτός θα γίνει όντως μεγάλος και τρανός, φτάνει να προστάτευε τους Χριστιανούς.

Η Χάμκω, όμως, επέμενε περισσότερο, ρωτώντας επιπρόσθετα για το αν ο Αλή θα πάει ως μεγάλος και τρανός και στην Πόλη, δηλαδή την Κωνσταντινούπολη, πρωτεύουσα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, κάτι το οποίο προμήνυε σαφώς και ακόμα πιο μεγάλες δόξες.

Ο Πατροκοσμάς, τότε, σαν να σκοτείνιασε το βλέμμα του, απάντησε ότι θα πάει και στην Πόλη, αλλά αν δεν πρόσεχε τη συμπεριφορά του απέναντι στους Χριστιανούς, θα πήγαινε με κόκκινα γένια.

Κάτι που όντως έγινε, στις αρχές του 1822, όταν ο Αλή πιάστηκε και αποκεφαλίστηκε στο Νησάκι των Ιωαννίνων από τον Πασά της Πελοποννήσου, Χουρσίτ, ο οποίος διέταξε η κεφαλή του Αλή να μεταφερθεί στην Πόλη, για να την παραλάβει ο Σουλτάνος Μαχμούτ Β'.

Τα γένια του Αλή ήταν κόκκινα από το αίμα...

Ο αντιφατικός Αλή Πασάς, μάλλον Μπεκτασής στο θρήσκευμα, προσπάθησε να αφανίσει τους Σουλιώτες, ενώ ήταν γνωστή η συμπεριφορά του απέναντι στην κυρά-Φροσύνη.

Ως Μπεκτασής ανήκε σε μια ιδιαίτερη κατηγορία Μουσουλμάνων, τους Μπεκτασήδες, οι οποίοι χαρακτηρίζονται από ένα μείγμα στοιχείων των δύο βασικών κλάδων του Ισλάμ (Σιΐτισμό και Σουνιτισμό), έχοντας όμως επιδράσεις και από τον ορθόδοξο χριστιανισμό.

Την παραπάνω διήγηση πρωτοδιάβασα το 1988 στο βιβλίο του Τάκη Λάππα: «Πατροκοσμάς» και την αφηγούμαι, όπως τη θυμάμαι, με ορισμένες θρησκευολογικές-ιστορικές προσθήκες.

Στη φωτογραφία, εικονίζεται ο Αλή Πασάς από το βιβλίο της Στ' Δημοτικού, που είχα διδαχτεί ως μαθητής, τη σχολική χρονιά 1987-88.

**Το Κακό θα ξεκινήσει από έναν τυφλό
κι έναν κασιδιάρη.
Κοσμάς ο Αιτωλός
Ιερομόναχος, Άγιος & προφήτης (1714-1779)**

Ο ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ ΜΑΣ ΣΤΕΛΝΕΙ

Παράβαση Του Χαριδημα
Η Ορνιθεσ Του Καραγκιους
Υπερκομαδια
Επαναληψη Το Χειρο
Βχαινει
Απο
Το
ΑΥΓΟ.

Ο Καραγκιους Στο
Τοιονάκι Μουσείο Μεξικα
ΔΗΜΟΥ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ

10 Μαρτίου
2026

Ο ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ ΜΑΣ ΣΤΕΛΝΕΙ

ΟΠΕΚΕΠΕ Τα χίδια κηλίκαν
ΣΤΟ ΜΑΝΤΡΙ ΤΟΥ
ΜΠΑΡΠΑΓΩΡΓΟΥ

«Το ελληνικό θέατρο σκιών και η εκατόχρονη ιστορία και προσφορά του Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιών»

Σάββατο 11 Οκτωβρίου 2025

**Αίθουσα Εκδηλώσεων Μουσείου Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού,
Άρεως 10 - Μοναστηράκι**

Το Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού διοργανώνει σε συνεργασία με το Πανελλήνιο Σωματείο Θεάτρου Σκιών επιστημονική ημερίδα με θέμα «Το ελληνικό θέατρο σκιών και η εκατόχρονη ιστορία και προσφορά του Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιών», το **Σάββατο 11 Οκτωβρίου 2025**, στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του ΜΝΕΠ, Άρεως 10, Μοναστηράκι.

Το ελληνικό θέατρο σκιών, στο πέρασμά του στον 21ο αιώνα, συνιστά ένα σημαντικό στοιχείο της υλικής και άυλης πολιτιστικής μας κληρονομιάς, μια ιδιότυπη μορφή θεατρικής τέχνης, ένα ιδιαίτερα αγαπητό και δημοφιλές θέαμα και μια λαϊκή ψυχαγωγία που εκφράζει εμπειρίες από την κοινωνική και πολιτική ζωή του λαού, ενσωματώνοντας στοιχεία από την καθημερινή ζωή, τα μεγάλα ιστορικά γεγονότα και την παράδοση.

Το έτος **2025** συμπληρώνονται **100 χρόνια** από την ίδρυση του **Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιών** που στέγασε τα όνειρα, τις προσδοκίες, τις καλλιτεχνικές ανησυχίες και τα οράματα ενός πλήθους πολυτάλαντων και αυτοδίδακτων καλλιτεχνών, που ανανέωσαν και εμπλούτισαν την παράδοση του θεάτρου σκιών μέσα απ' τα δικά τους μέσα καλλιτεχνικής έκφρασης και δημιουργίας.

Η ημερίδα φιλοδοξεί να φωτίσει όψεις της ιστορίας του ελληνικού θεάτρου σκιών και το ρόλο του Πανελληνίου Σωματείου στην ιστορική και θεσμική πορεία του.

Θεματικές Ενότητες της Ημερίδας:

♦ **Πρώτη Ενότητα:** Ίδρυση και ιδρυτές του Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιών, καταξίωση του θεάματος στο καλλιτεχνικό και κοινωνικό γίνεσθαι, σχέση του Σωματείου με καλλιτέχνες και καλλιτεχνικούς φορείς, αναγνώριση της επαγγελματικής συντεχνίας από

την Πολιτεία

♦ **Δεύτερη Ενότητα:** Ο ρόλος του Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιών στο β' μισό του 20ου αιώνα, προβλήματα που αντιμετώπισε ο κλάδος, ανανέωση και προσαρμογή του θεάματος στις νέες επαγγελματικές προκλήσεις

♦ **Τρίτη Ενότητα:** Το θέατρο σκιών στον 21ο αιώνα, τρόποι ανάδειξης και προβολής της κληρονομιάς του Καραγκιόζη

♦ **Τέταρτη Ενότητα:** Το ελληνικό θέατρο σκιών και η πολλαπλή αξιοποίησή του ως εικαστικό αντικείμενο, ιστορικό και εθνολογικό τεκμήριο στο σύγχρονο ανθρωποκεντρικό μουσειακό περιβάλλον

Πληροφορίες: τηλ. 210 3239382, 210 3223355 Είσοδος ελεύθερη

